

Zasady ewidencjonowania środków w ramach programów współfinansowanych przy udziale środków Unii Europejskiej (Fundusz Spójności, TEN-T, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej) oraz innych środków

I. Postanowienia ogólne

Podstawę prawną obowiązujących w GDDKiA zasad (politykę) rachunkowości dla programów współfinansowanych przy udziale środków UE stanowi w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 931, z późn. zm.);
- 4) przepisy wykonawcze do ustaw wymienionych w pkt 1 - 3;
- 5) procedury i wytyczne GDDKiA, jako beneficjenta projektów realizowanych w ramach programów UE.

II. Szczególne zasady ewidencji dowodów księgowych w Centrali i Oddziałach GDDKiA, związanych z realizacją programów współfinansowanych z Unii Europejskiej (UE)

1. Księgi rachunkowe dotyczące projektów unijnych prowadzi się w Centrali GDDKiA w Biurze Ekonomiczno - Finansowym, a w Oddziałach GDDKiA odpowiednio w Wydziałach Finansowo - Księgowych.
2. Księgi, o których mowa w ust. 1 obejmują wszystkie operacje gospodarcze w zakresie ewidencjonowania środków unijnych. Księgi zapewniają wydzielenie odrębnej ewidencji wykorzystania środków unijnych według poszczególnych tytułów inwestycyjnych poprzez nadanie odrębnego kodu księgowego. W systemie finansowo - księgowym SAP nadanie odrębnego kodu księgowego polega na wpisaniu w polu kod referencyjny nr 1, numeru oznaczającego przypisaną mu inwestycję. Ewidencja analityczna na kontach księgowych wyodrębnia podział kosztów według źródeł finansowania. Jednocześnie każdy projekt posiada:
  - 1) odrębne rachunki bankowe - Centrala GDDKiA;
  - 2) odrębne księgowe konto kosztów;
  - 3) odrębne księgowe konto przychodów.
3. Faktury obce finansowane ze środków UE opisywane i opieczętowywane są zgodnie z zasadami zawartymi w Podręcznikach Procedur dla poszczególnych funduszy. Obowiązkowe elementy opisu to:
  - 1) numer umowy o dofinansowanie projektu;
  - 2) nazwa projektu;
  - 3) określenie wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych (proporcje);
  - 4) źródło finansowania projektu;
  - 5) potwierdzenie poprawności formalno - merytorycznej i rachunkowej, opatrzone datą zatwierdzenia dokumentu wraz z podpisem sporządzonym w sposób identyfikowalny (pełne imię i nazwisko) lub parafą i pieczętką imienną osoby upoważnionej;
  - 6) numer, pod którym dokument został zaksięgowany na koncie wyodrębnionym dla potrzeb projektu;
  - 7) stwierdzenie dokonania zapłaty - pieczętka zapłacono przelewem dnia.
4. Płatności za faktury realizowane są z rachunków bankowych otwartych w Narodowym Banku Polskim (NBP) lub Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK):

OB. M. K.

- 1) w Centrali GDDKiA dla projektów współfinansowanych z FS, TEN-T stosowane są rachunki bankowe odrębne dla każdego zadania w NBP:
    - a) rachunek podstawowy – koszty kwalifikowane,
    - b) rachunek pomocniczy – koszty kwalifikowane - lub niekwalifikowane,
    - c) rachunek odsetkowy – koszty kwalifikowane (krajowy wkład publiczny);
  - 2) w Centrali i Oddziałach GDDKiA zgodnie z listą podmiotów wskazanych przez Ministerstwo Finansów – w BGK;
  - 3) w Centrali GDDKiA dla projektów Pomoc Techniczna POIiŚ dokonywane są z rachunku wydatków budżetowych prowadzonym w NBP;
  - 4) w Oddziałach GDDKiA płatności za programy unijne dokonywane są z rachunku pomocniczego wydatków budżetowych w NBP lub BGK.
5. Dokumentację księgową (faktury, wyciągi bankowe, PŚP, listy sprawdzające) dotyczącą poniesionych kosztów i wydatków oraz uzyskania środków finansowych z UE potwierdzają za zgodność z oryginałem pracownicy Biura Ekonomiczno - Finansowego posiadający pełnomocnictwa Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad; w Oddziałach uprawnieni pracownicy Wydziału Finansowo - Księgowego.
  6. Obowiązki i odpowiedzialność pracowników realizujących finansową obsługę zadań UE wynikają z opisu stanowisk pracy i zakresów czynności.
  7. Potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów finansowo - księgowych przekazywane są do Departamentu Projektów Unijnych i Monitoringu celem przygotowania sprawozdań z realizacji projektów, w terminach określonych w umowie o dofinansowanie.
  8. Oprócz faktur, dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków związanych z projektem są wszelkie dokumenty finansowo - księgowe, na podstawie których ewidencjonuje się koszty w systemie finansowo - księgowym jednostki organizacyjnej (Centrala, Oddział), odpowiedzialnym za realizację danego projektu i dokonującej płatności w związku z jego realizacją.
  9. W zależności od rodzaju wydatku projektowego, dokumentami potwierdzającymi jego poniesienie są między innymi dokumenty określone w instrukcjach wykonawczych sporządzanych przez GDDKiA do rozliczeń dla programów UE, np. zestawienia wydatków osobowych pracowników, których wynagrodzenie jest współfinansowane przez UE, wyciągi bankowe potwierdzające zapłatę wszystkich składników wynagrodzenia, koszty delegacji służbowych i inne.
  10. Oryginały dokumentów, po opisaniu ich w zakresie kwalifikowalności podlegają dekretacji i ewidencji w systemie finansowo - księgowym. Oryginały lub kopie dokumentów dotyczących wydatków ponoszonych w związku z realizacją projektu dofinansowanego ze środków UE przechowywane są w odrębnym segregatorze (oznaczonym zgodnie z wymogami), wyodrębnionym na cele tego projektu zgodnie z kryterium rzeczowym i czasowym.
  11. Wszystkie zapisy księgowe posiadają automatycznie nadane kolejne numery pozycji oraz pozwalają na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu. Zapisy w księgach rachunkowych dokonywane są w sposób zapewniający ich trwałość, a obroty są liczone w sposób ciągły.
  12. Odsetki wynikające z przechowywania na rachunkach bankowych GDDKiA, środków przekazanych przez Komisję Europejską i Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, wykorzystywane są na sfinansowanie wydatków stanowiących krajowy wkład publiczny. Odsetki karne pomniejszają kwotę wydatków kwalifikowanych wykazywanych w poświadczeniach i deklaracjach wydatków oraz wnioskach o płatność. Pozostałe odsetki, zwane odsetkami umownymi, nie pomniejszają kwoty wydatków kwalifikowanych, wykazywanych w poświadczeniach i zestawieniach wydatków oraz wnioskach o płatność. W przypadku gdy projekt, w ramach którego beneficjent zapłaci odsetki umowne, bądź karne został zakończony, odsetki płacone przez beneficjenta, odprowadzane są na wydzielony rachunek dochodów budżetu państwa. Dyspozycję odnośnie środków finansowych pozostających na rachunkach

Ob. M. W.

- bankowych po zakończeniu realizacji zadania wydaje Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.
13. Dla zadań finansowanych z Krajowego Funduszu Drogowego (KFD) odsetki i kary umowne płacone przez wykonawców zasilają KFD.
  14. Sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów, rozliczenie środków pochodzących z budżetu UE z tytułu refundacji wydatków poniesionych z budżetu państwa - sporządzane są w okresach i według wzorów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
  15. Zasady i okres archiwizacji dokumentów finansowo - księgowych projektów realizowanych z funduszy UE, określone są w załączniku nr 9 do zarządzenia.

III. Konta służące do ewidencji funduszy pomocowych w Centrali i Oddziałach GDDKiA

1. Konta bilansowe:

- 1) 011 Środki trwałe;
- 2) 080 Środki trwałe w budowie (zakupy inwestycyjne);
- 3) 081 Środki trwałe w budowie (inwestycje);
- 4) 130 Rachunek bieżący Centrali GDDKiA oraz rachunki pomocnicze wydatków budżetowych w NBP;
- 5) 137 Rachunek środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegający zwrotowi;
- 6) 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami krajowymi w walucie krajowej i obcej (Rozdział 60005, 60011, 60012);
- 7) 202 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami zagranicznymi w walucie krajowej i obcej (Rozdział 60005, 60011, 60012);
- 8) 212 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami krajowymi w walucie krajowej i obcej (finansowane ze środków KFD);
- 9) 213 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami zagranicznymi w walucie krajowej i obcej (finansowane ze środków KFD);
- 10) 214 KFD – potwierdzenie wydatków;
- 11) 215 Rozrachunki z KFD z tytułu opłat drogowych;
- 12) 227 Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich;
- 13) 228 Rozliczenie środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 14) 240 Pozostałe rozrachunki;
- 15) 241 Roszczenia sporne, kwoty wstrzymane i wątpliwe;
- 16) 800 Fundusz jednostki;
- 17) 810 Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje.

2. Konta pozabilansowe:

- 1) 970 Płatności ze środków europejskich;
- 2) 973 Wydatki niekwalifikowane w sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości;
- 3) 974 Zmiany poziomu kwalifikowalności;
- 4) 977 Przychody incydentalne;
- 5) 978 Wydatki poniesione przed podpisaniem umów o dofinansowanie projektu;
- 6) 979 Wydatki niezwiązane z projektem;
- 7) 982 Plan wydatków środków europejskich;
- 8) 983 Zaangażowanie wydatków środków europejskich roku bieżącego;
- 9) 984 Zaangażowanie wydatków środków europejskich przyszłych lat;
- 10) 985 Zmiana źródła finansowania zadań;
- 11) 987 Wydatki według kontraktów.

3. Opisy funkcjonowania kont, o których mowa w ust. 1 i 2 określone są w załączniku nr 6 do zarządzenia.

Zastępca Dyrektora
Biura Ekonomiczno-Finansowego
Główny Księgowy

Katarzyna Gnyp

p.o. GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
mgr inż. Ewa Tomala-Borucka